

alecta

Delårsrapport

Januari–juni 2023

Vd har ordet

Det första halvåret 2023 blev en av de mest turbulenta perioderna för Alecta på lång tid. Det började med en så kallad bank run i USA, som hade ett snabbare förlopp än någonsin tidigare. Sen drogs andra banker med i den bankkris som skakade USA i mars och april. Alecta hade investerat i tre av de värst drabbade bankerna, och vi förlorade totalt cirka 20 miljarder kronor.

Det är en enormt stor summa och vi borde inte ha hamnat i denna situation. Vi kan bättre än så, och jag har full förståelse för att kunder och ägare är besvikna, arga och oroliga. Det är viktigt för oss att se till att något liknande inte sker igen, och att kunderna kan känna förtroende för att vi gör allt vi kan för att säkerställa det. Vi vidtog vissa riskreducerande åtgärder redan i april, och har sedan dess arbetat med en strategisk översyn av kapitalförvaltningen.

Det är även lika viktigt för oss att visa att det inte finns någon anledning till oro för våra kunder med anledning av investeringarna i de amerikanska bankerna.

Kunder födda före 1979 har huvudsakligen förmånsbestämd pension där möjligheten till en inflationssäkrad pension bygger på att Alecta har en stark finansiell ställning, det vill säga hög konsolideringsnivå. Alectas konsolideringsnivå är 175 procent. Det innebär att för varje krona i pension som vi ska betala i framtiden har vi 1,75 kronor i tillgångar. Det ger oss goda möjligheter att fortsatt värdesäkra pensionerna, precis som vi gjorde 2023 med 10,84 procent, samt fortsätta ge premie-reduktioner åt företagen.

För kunder med premiebestämd pension finns en direkt koppling mellan den avkastning som genereras och den framtida pensionen. Alecta har haft högst avkastning av samtliga bolag som erbjuder traditionell premiebestämd försäkring inom ITP de senaste 5, 10 och 15 åren. Även det första kvartalet hade vi högst avkastning, medräknat förlusterna i de amerikanska bankerna.

Trots förlusterna i de amerikanska bankerna och all turbulens kring detta har Alecta fortsatt leverera bra avkastning och god kundservice.

Avkastning

Avkastningen för det första halvåret uppgick till 6,6 procent för den premiebestämda Alecta Optimal Pension, och 4,3 procent för den förmånsbestämda ITP 2. Den positiva resultatutvecklingen är till största delen hänförlig till aktieportföljens starka utveckling som under halvåret haft en avkastning om 11,4 procent. Detta trots den stora förlust som Alectas aktieportfölj drabbades av efter kollapsen i de tre amerikanska regionbankerna: Silicon Valley Bank, First Republic Bank och Signature Bank.

Utvecklingen på räntemarknaden med kraftigt stigande räntor har påverkat värdet för Alectas obligationer med längre löptid negativt. Samtidigt har det högre ränteläget inneburit bättre avkastning för våra nya ränteinvesteringar vilket sammantaget inneburit en positiv avkastning för våra räntetillgångar.

Även Alectas fastighetsinnehav, där Heimstaden Bostad

ingår som största innehav, har påverkats av ränteutvecklingen. Den högre räntemiljön har lett till att osäkerheten på fastighetsmarknaden varit fortsatt hög under perioden vilket har lett till att antalet större fastighetsaffärer varit få och med en prisutveckling som varit fallande. Värdeutvecklingen för Alectas fastigheter och övriga alternativa investeringar har därför sammantaget utvecklats negativt under det första halvåret.

Kundnöjdhet och kapitalflyttar

Trots en turbulent tid för Alecta håller kundnöjdheten fortsatt en hög nivå. Kundnöjdheten är 5,6 (på den sexgradiga skalan) i snitt, i bägge mätningarna (privatkunder och företagskunder).

Vår kundservice har fått en del frågor, mejl och kommentarer kring placeringarna i de amerikanska bankerna, men efter att ha varit i kontakt med Alecta känner sig de flesta av dessa kunder nöjda och lugnade. Kundavdelningens arbete fick under en period prioriteras om till viss del, på grund av det inträffade då det innebar ett ökat tryck i kundmötet.

Vi kan se att antalet flyttförfrågningar och flyttar ökade markant, om än från mycket låga nivåer, med tydliga toppar de dagar då det var mycket information om Alecta medialt. En återgång till det normala skedde dock snabbt och vi är nu tillbaka på de nivåer på flyttar vi såg i februari.

ITP-upphandlingen

I slutet av mars kom även nyheten att vi i konkurrens med andra svenska pensionsbolag och banker utsetts till förvalsbolag av Collectum under ytterligare fem år. Vi fick därmed förlängt förtroende att förvalta den premiebestämda ålderspensionen inom ITP-planen, det vill säga både ITP 1 och ITPK, för privatanställda tjänstemän, dels som förval för de som inte aktivt väljer bolag, dels som kryssval för de som vill välja.

Det var självklart ett extra välkommet besked. Ett bevis på styrkan i vår premiebestämda produkt Alecta Optimal Pension och det anbud vi hade lämnat in. Vi pressar nu ner avgiften ytterligare, från 0,09 procent till 0,05 procent, vilket är ett tydligt sätt att låta allt överskott gå tillbaka till våra kunder som ju också är våra ägare. Samtidigt sänkte vi avgiftstaket från 600 kronor till 480 kronor per år

Under våren, och fortsatt under sommaren, pågår förberedelser inom flera avdelningar för att anpassa system, rutiner och information med mera till de nya produktvillkoren som börjar gälla från 1 oktober 2023.

Finansinspektionens utredning

Finansinspektionen offentliggjorde den 4 maj att de inledde en undersökning som avser Alectas riskhantering, med fokus på mätning av investeringsrisker. Syftet med undersökningen är att granska om Alecta har efterlevt externa och interna regler med utgångspunkt i investeringarna i Silicon Valley Bank, First Republic Bank och Signature Bank.

Vd har ordet

Alecta har full respekt för att Finansinspektionen inlett denna undersökning som en del av deras uppdrag, och samarbetar fullt ut med myndigheten.

Strategisk översyn av kapitalförvaltningen

För att Alectas kunder även framgent ska få en så bra utveckling på sitt pensionskapital som möjligt startade vi i december 2022 en översyn av vår kapitalförvaltning. Som en följd av händelserna under våren 2023 beslutade Alectas styrelse att utöka översynen. I början av juni fattade styrelsen beslut om inriktningen framåt, med underlag från översynen.

Alectas förmånsbestämda och premiebestämda pension har olika livslängd och behov av risk. Styrelsen har därför konstaterat att den bästa balansen mellan att stärka förtroendet och behovet av att ta risk, är att framöver ha olika investeringsmodeller och tydligare skillnad i riskprofil för de två olika produkternas aktieförvaltning. Den del av aktieportföljen som förvaltas aktivt kommer att innehålla fler bolag och ha lägre ägarandelar i bolag utanför Norden.

Dessutom bör modellerna ses över årligen för att löpande säkerställa att de är anpassade till portföljens storlek.

Resultatet av översynen av Alectas kapitalförvaltning ger oss en långsiktig placeringsstrategi med ett anpassat risktagande så att vi kan uppfylla vårt uppdrag om att ge våra kunder den bästa möjliga pensionen. Eftersom Alecta är en stor aktör på kapitalmarknaden och inom pensionssystemet kommer genomförandet av besluten att behöva ske över en längre tid.

Heimstaden Bostad

Under våren har effekten av högre räntor och inflation och hur det påverkar fastighetsmarknaden för såväl privatpersoner som investerare fått stor uppmärksamhet i media. Alectas fastighetsinvesteringar i Heimstaden och Alecta Fastigheter AB påverkas, liksom de flesta andra fastighetsbolag, också negativt av det snabbt förändrade ränte- och marknadsläget. Det påverkar i sin tur Alectas avkastning negativt.

Alecta har en mycket lång investeringshorisont där ägande av fastigheter utgör en hörnsten i Alectas förvaltning av kundernas pensioner, vid sidan om aktier i börsnoterade företag och räntebärande tillgångar.

Alecta 2028

Ett viktigt mål har varit att säkerställa att arbetet med vår femåriga strategiplan Alecta 2028 fortskrider. Planen innefattar fyra förflyttningsområden: *Hållbara i allt vi gör*, *Datadriven organisation*, *Kunderna vet varför vi ger den bästa pensionen* samt *Våra pensioner är robusta i en alltmer osäker omvärld*. Under våren har vi skapat tvärfunktionella arbetsgrupper inom dessa områden och inlett arbetet med att inventera behov, sätta mål och upprätta planer, samt påbörjat skapandet av nya plattformar och verktyg.

Ny VD

Den 1 juni presenterades Alectas nya vd Peder Hasslev. Han är idag vd för det statliga riskkapitalbolaget Saminvest AB och har till och med den 1 juli varit styrelseordförande i Danmarks största kommersiella pensionsförvaltare PFA Pension. Tidigare har han bland annat varit vice vd och kapitalförvaltningschef på AMF och aktiechef på SEB Asset Management. Vi fick många positiva kommentarer, såväl från medarbetare som från externa personer när nyheten presenterades. Jag och mina kollegor i företagsledningen är mycket positiva och förväntansfulla, inte minst tack vare hans relevanta bakgrund inom kapitalförvaltning och kollektivavtalsfären, samt hans omvittnat goda ledaregenskaper. Jag är helt övertygad om att Peder kommer att leda Alecta på ett excellent sätt och vi i företagsledningen ser med förväntan fram emot att tillsammans med honom göra ett bra Alecta ännu bättre och bidra till att återställa ett högt förtroende. Peder börjar sin anställning på Alecta 1 september.

Avslutningsvis, än en gång ett stort tack till alla medarbetare som fortsatt leverera för kundernas bästa under detta turbulenta halvår.

Jag upplever att det finns ett stort engagemang bland medarbetarna. Genom att fortsätta göra det vi är bra på och leverera värde till våra kunder ska vi bli ett ännu bättre Alecta för att återskapa förtroendet från kunderna och andra intressenter.

Katarina Thorslund
Tf Verkställande direktör

Kommentar till moderbolagets och koncernens bokslut

Tf verkställande direktören för Alecta Tjänstepension Ömse-sidigt, avger härmed delårsrapport för perioden 1 januari–30 juni 2023.

Beloppen avser koncernen och siffror inom parentes avser för resultaträkningen samt nyckeltal motsvarande period föregående år och för balansräkningen det senaste årsskiftet.

Resultat

Resultatet efter skatt för koncernen uppgick till 59,5 miljarder kronor (-14,4) för första halvåret. Resultatet och den finansiella ställningen kommenteras i följande text.

Premieinkomst

Premieinkomsten för första halvåret uppgick till 70,6 miljarder kronor (36,5). Premieinkomsten består dels av fakturerade premier som uppgick till 20,1 miljarder kronor (23,9), dels av tilldelad återbäring som uppgick till 50,5 miljarder kronor (12,7).

Minskningen av fakturerade premier beror på en minskning av engångspremier som avser PRI-inlösen samt högre premie-reduktion. Tilldelad återbäring består av premiereduktion av arbetsgivarnas premier för förmånsbestämd sparförsäkring, sjuk- och premiebefrielseförsäkring, familjeskydd och TGL, samt av höjning av intjänade pensionsrätter (fribrevsuppräkn-ning). Ökningen av tilldelad återbäring beror till största del på att den fribrevsuppräknning som genomfördes i januari med 10,84 procent, baserat på KPI-utvecklingen mellan september 2021 och september 2022, var högre än den som genomfördes ett år tidigare (2,51).

Kapitalavkastning

Under årets första hälft har de finansiella marknaderna fort-satt att utvecklats med stor volatilitet framför allt påverkade

av de större centralbankernas hårdföra penningpolitik för att få bukt på inflationen, kriget i Ukraina, geopolitisk oro och osäkerhet på kreditmarknaden efter finansiella problem för de amerikanska regionbankerna och Credit Suisse. Trots många mörka moln har aktiemarknaden under våren fått ökad riskaptit närda av att inflationen vänt ner, om än från myck-et höga nivåer, en påfallande god tillväxt och relativt goda bolagsrapporter. Börserna överlag har därför utvecklats väl under perioden. Inte minst teknikbolagen i USA som under tilltagande AI-eufori har haft god utveckling vilket bidragit till hög avkastning för USA-börserna som avkastade 17,7 procent under första halvåret. Även den svenska börsen (MSCI Sweden) har utvecklats väl och har stigit med 13,2 procent vilket är bättre än de europeiska börserna som steg med 11,1 procent.

Även Alectas aktietillgångar har sammantaget utvecklats väl då avkastningen för det första halvåret uppgick till 11,4 procent. Avkastningen har dock hämmats av de förluster som Alecta drabbades av genom sitt ägande i de tre förlusttyngda amerikanska bankerna Silicon Valley Bank, First Republic Bank och Signature Bank. Alectas förlust i dessa banker upp-gick till 19,6 miljarder kronor eller 3,8 procent av aktieport-följens värde.

Alectas alternativa investeringar, som till stor del består av fastigheter, påverkas såklart av ränteutvecklingen som fram-förallt påverkat bolag med hög skuldsättning. Överlag förhål-ler sig marknaden avvaktande och antalet större fastighets-affärer är få. Avkastningen för de alternativa investeringarna uppgick till -0,9 procent under perioden.

Centralbankernas hårdföra penningpolitik har lett till sti-gande räntor och bidragit till dämpad avkastning för Alectas räntetillgångar. Avkastningen är dock positiv och uppgick till

Siffror i korthet

Koncernen
Januari–juni, 2023

Avkastning

Premiebestämd försäkring, Alecta Optimal Pension

6,6 % (-12,7 %)

Avkastning

Förmånsbestämd försäkring

4,3 % (-8,7 %)

Förvaltningskostnadsprocent

Premiebestämd försäkring, Alecta Optimal Pension

0,05 % (0,04 %)

Förvaltningskostnadsprocent

Förmånsbestämd försäkring

0,07 % (0,07 %)

Solvensgrad

209 % (211 %)

Kommentar till moderbolagets och koncernens bokslut

1,5 procent under perioden. Skuldräntan, som är en nominell marknadsränta för olika löptider sammansatt med en långsiktig terminsränta, har dock sjunkit vilket inneburit att Alectas pensionsåtaganden, som återfinns på balansräkningens skuldsida, ökat. Detta har bidragit till en något lägre solvensgrad för Alecta.

För förvalsportföljen i Alectas premiebestämda försäkring Alecta Optimal Pension uppgick avkastningen för första halvåret till 6,6 procent och den genomsnittliga årsavkastningen på rullande femårsbasis var 7,6 procent. Marknadsvärdet för förvalsportföljen i Alecta Optimal Pension var per halvårsskiftet 230,3 miljarder kronor.

Avkastningen för Alectas förmånsbestämda försäkring uppgick till 4,3 procent under första halvåret och den genomsnittliga årsavkastningen på rullande femårsbasis var 5,1 procent. Marknadsvärdet var per halvårsskiftet 959,6 miljarder kronor.

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar utgörs dels av utbetalda försäkringsersättningar, dels av förändring i avsättning för oreglerade skador.

Utbetalda försäkringsersättningar, som består av ersättning vid ålderspension, sjukdom och dödsfall samt driftskostnader för skadereglering, uppgick till 12,5 miljarder kronor (12,1).

Förändring i avsättning för oreglerade skador uppgick till 495 miljoner kronor (-911).

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgör kapitalvärdet av Alectas garanterade åtaganden för gällande försäkringsavtal och är uppdelad i livförsäkringsavsättning och avsättning för oreglerade skador.

De försäkringstekniska avsättningarna uppgick till 578,3 miljarder kronor per sista juni 2023. Det är en ökning med 48,7 miljarder kronor (-79,6) för första halvåret 2023, vilket har följande förklaringar:

- Premier och utbetalningar medförde att de försäkringstekniska avsättningarna ökade med 58,2 miljarder kronor (24,5).
- Skillnaden mellan premiegrunder och antaganden vid beräkning av försäkringstekniska avsättningar minskade avsättningarna med 22,8 miljarder kronor (14,8) för sparförsäkring.
- Sjuk- och premiefrielsesresultatet minskade avsättningarna med 0,8 miljarder kronor (-1,2).
- Den genomsnittliga kassaflödesviktade räntan som används vid värdering av avsättningarna minskade från 3,25 till 3,16 procent under det första halvåret 2023, vilket ökade avsättningarna med 6,8 miljarder kronor (-99,4).

- Löpande förräntning, efter avdrag för frigjord skatt och driftskostnader, innebar att de försäkringstekniska avsättningarna ökade med 7,5 miljarder kronor (7,6).
- Övriga förändringar och resultat medförde sammantaget en minskning av försäkringstekniska avsättningar med 0,4 miljarder kronor (3,7).

Driftskostnader

Driftskostnader för försäkringsrörelsen, vilka benämns driftskostnader i resultaträkningen, uppgick till 307 miljoner kronor (283). De ökade driftskostnaderna är till stor del hänförliga till personalrelaterade kostnader av engångskaraktär. Avskrivningskostnader avseende immateriella anläggningstillgångar är dock lägre då vårt försäkringssystem är helt avskrivet per första kvartalet 2023.

Förvaltningskostnadsprocent

Förvaltningskostnadsprocenten totalt för koncernen har ökat till 0,07 (0,06) jämfört med helåret 2022. För premiebestämd försäkring har nyckeltalet ökat till 0,05 (0,04). För förmånsbestämd försäkring är nyckeltalet oförändrat, 0,07 (0,07). Nyckeltalen har påverkats negativt av ökade driftskostnader framför allt hänförligt till kostnader av engångskaraktär.

Finansiell ställning

Den kollektiva konsolideringsnivån för förmånsbestämda försäkringar var 175 procent (185) vid periodens slut.

Det fastställda normalintervallet för konsolideringsnivån är 125–175 procent. Beslut om återbäring fattas av Alectas styrelse. Återbäring ges i första hand som pensionstillägg för pension under utbetalning, men kan bland annat även ges för höjning av intjänad pensionsrätt (fribrevsuppräknings) och som premiereduktion till försäkringstagarna.

Alectas premiebestämda produkt Alecta Optimal Pension hade en kollektiv konsolideringsnivå på 100 procent, vilket är den normala nivån eftersom allt över- respektive underskott fördelas löpande.

Alectas solvensgrad var 209 procent (211).

Moderbolaget

Kommentarerna ovan avser i allt väsentligt även moderbolaget, där försäkringsverksamheten bedrivs.

Kommentar till moderbolagets och koncernens bokslut

Väsentliga händelser under perioden Alectas investeringar i amerikanska banker och vidtagna åtgärder

Under mars månad utspelade sig en spektakulär kris för banksektorn, framför allt i USA, där Alecta haft en exponering som lett till förluster på 19,6 miljarder kronor.

Bolagets ledning har med hjälp av sina centrala funktioner, gjort bedömningen att de aktuella investeringsbesluten legat inom av styrelsen fastställda ramar och mandat.

Förlusterna har allvarligt skadat förtroendet för Alectas kapitalförvaltning och Alecta har därmed vidtagit en rad åtgärder för att återskapa förtroendet. I början av april beslutade vd Magnus Billing om organisatoriska förändringar för att förstärka kapitalförvaltningen. Aktieförvaltningschefen lämnade Alecta och Ann Grevelius tillträdde som tillförordnad aktiechef. Ann har bland annat varit chef för SEB:s kapitalförvaltning och är ledamot i Alectas styrelse, en post hon dock frånträder under sitt uppdrag. Vidare tillträdde Kerim Kaskal som tillförordnad kapitalförvaltningschef, under kapitalförvaltningschef Henrik Gade Jepsens sjukskrivning. Kerim Kaskal har lång erfarenhet inom kapitalförvaltning, bland annat som kapitalförvaltningschef på Tredje AP-fonden. Inom ramen för placeringsriktlinjerna beslutades även att omgående påbörja en minskning av risken med höga ägarandelar i enskilda bolag långt ifrån Alectas hemmamarknad.

De vidtagna åtgärderna för att förstärka kapitalförvaltningen stöttades fullt ut av styrelsen som emellertid, efter ytterligare diskussioner, kom fram till att Alecta behöver ett nytt ledarskap för att genomdriva nödvändiga förändringar. Därmed lämnade Magnus Billing vd-posten med omedelbar verkan den 11 april. Vice vd Katarina Thorslund tillträdde som tillförordnad vd och Ingrid Bonde gick in som arbetande styrelseordförande för att stödja organisationen.

Styrelsen beslutade även, för att ta lärdom av det som har skett i samband med de stora förlusterna i amerikanska banker, att under ledning av vd och kapitalförvaltningschef, utöka den strategiska översynen av kapitalförvaltningen, som inleddes i december 2022 med syfte att förstärka investeringsmodellen för ett växande kapital. Den första fasen av översynen presenterades för styrelsen i början av juni och resultatet beskrivs nedan under separat rubrik.

Finansinspektionen inledde, i början av maj, en undersökning som avser Alectas riskhantering med fokus på mätning av investeringsrisker. Syftet med undersökningen är att granska om Alecta har efterlevt externa och interna regler med utgångspunkt i investeringarna i de amerikanska bankerna. Alecta har full respekt för att Finansinspektionen inlett denna undersökning som del av deras uppdrag och samarbetar fullt ut med myndigheten.

Förnyat förtroende som förvalsbolag inom ITP

I slutet av mars meddelande Collectum resultatet av upphandlingen av förvaltare av tjänstepensionen ITP. Alecta fick i konkurrens med andra svenska pensionsbolag och banker förnyat förtroende som förvalsbolag i ytterligare fem år, under perioden 1 oktober 2023–30 september 2028. För de ITP-anslutna pensionssparare som inte gör ett aktivt val förvaltas tjänstepensionen därmed av Alecta. Alecta utsågs även till ett av de aktiva val en ITP-ansluten pensionssparare kan göra inom traditionell förvaltning, ett så kallat kryssval.

I samband med upphandlingen blir Alecta Optimal Pension ännu bättre. Den redan låga avgiften sänks ytterligare, från 0,09 till 0,05 procent, och avgiftstaket sänks från 600 kronor till 480 kronor per år. Utöver det införs också en bättre dämpningsregel.

Värdesäkrad pension och premiereduktioner

Alectas styrelse beslutade under hösten 2022 att värdesäkra förmånsbestämda pensioner med 10,84 procent för 2023, motsvarande inflationen det senaste året. Till följd av Alectas starka finansiella ställning har styrelsen, i enlighet med Alectas konsolideringspolicy, även fattat beslut om en premiereduktion för år 2023 för förmånsbestämd ålders- och familjepension med 40 procent i förhållande till 2022 års gällande oreducerad premienivå. Ytterligare information om värdesäkrad pension och premiereduktioner återfinns i Alectas års- och hållbarhetsredovisning för 2022 på sidan 51.

Första fasen av strategisk översyn av kapitalförvaltningen klar

Den första fasen av utökad översyn av kapitalförvaltningen, som styrelsen beslutade om i början av april blev, som nämnts ovan, klar i början av juni. Denna del av översynen har resulterat i att styrelsen beslutat om ett antal principiella ställningstaganden.

Alectas två huvudprodukter, den förmånsbestämda respektive avgiftsbestämda produkten, har olika livslängd och behov av risk. Alecta kommer därmed att framöver ha olika investeringsmodeller och tydligare skillnad i riskprofil för de två olika produkterna, samt årligen se över modellerna för att löpande säkerställa att de är anpassade till portföljens storlek.

Eftersom den premiebestämda produkten, Alecta Optimal Pension, har en mycket lång tidshorisont med hög avkastning i fokus, kommer Alecta fortsätta med nuvarande aktieförvaltning med koncentrerade innehav. Den aktiva förvaltningen kommer dock att ha en nedjusterad risk med ett utökad antal bolag samt lägre ägarandelar i bolag utanför Norden.

För den förmånsbestämda produkten avser Alecta anpassa riskprofilen till en lägre volatilitet för framtida kommande utbetalningar, genom ökad diversifiering. Styrelsen har gett

Kommentar till moderbolagets och koncernens bokslut

Alectas ledning i uppdrag att, i en andra fas i den strategiska översynen under hösten, analysera hur en sådan portfölj lämpligen ser ut, vilket sannolikt kommer innebära att aktiv förvaltning kompletteras med indexförvaltning.

Även för den förmånsbestämda produkten kommer den del av kapitalet som fortsatt är aktivt förvaltad att ha en nedjusterad risk med ett utökad antal bolag samt lägre ägarandelar i bolag utanför Norden.

Mandat och limiter för de bägge produkterna kommer justeras som en konsekvens av förändringarna i investeringsmodellen.

Styrelsen har gett Alectas ledning uppdrag att ta fram förslag på utformning och genomförande av ovanstående, inklusive påverkan på organisationen och behov av förstärkt kompetens.

Alternativa investeringar

Inom alternativa krediter investerade Alecta under perioden i ytterligare tre transaktioner där den underliggande exponeringen innebär att Alecta delar kreditrisk med större banker kring deras kärnkunder. Investeringarna uppgick tillsammans till runt 200 miljoner euro. Vidare har investeringslöften för tre olika kreditfonder tecknats där Alecta idag redan är investerade med respektive förvaltare i tidigare fonder. Fondlöfterna uppgick sammantaget till 700 miljoner dollar. Slutligen har även ytterligare ett investeringslöfte gjorts uppgående till 110 miljoner euro till en fond inriktad på att investera i de mest efterställda delar av en strukturerad kredit (CLO).

Inom Realta tillgångar har aktiviteten avseende nya investeringar varit låg till följd av turbulensen på finansieringsmarknaderna.

Alecta Fastigheter AB

Koncernens förvaltning av alla svenska, direkt och indirekt ägda fastigheter, sker sedan 2021 i Alecta Fastigheter AB där verksamheten byggs upp i syfte att skapa ett framtidsorienterat och effektivt bolag. Som ett led i detta tas förvaltningen successivt hem från att tidigare varit outsourcad. Under perioden har Alecta Fastigheter AB tagit hem förvaltning och utveckling av bolagets fastigheter i Nacka Strand och förbereder för att ta hem förvaltningen av beståndet i Bredden, Upplands Väsby, i början av nästa år.

Inga förvärv eller försäljningar av fastigheter har genomförts under perioden på grund av återhållsamhet till följd av det rådande läget på fastighetsmarknaden.

Kriget i Ukraina

Rysslands invasion av Ukraina har fortsatt att skapa mänskligt lidande och ekonomisk fördörelse och även påverkat de finansiella marknaderna. Alecta har inte några direkta eller indirekta placeringar i Ukraina eller i Ryssland men osäkerheten om

krigets utgång liksom för prisutvecklingen framöver för energi och livsmedel är dock stor och påverkar investeringsviljan hos investerare. Detta har också bidragit till högre volatilitet på de finansiella marknaderna.

Inflationens påverkan

Under årets första hälft har inflationen i Sverige och i västvärlden vänt ned från de historiskt mycket höga nivåer som nåddes under slutet förra året. I december uppgick KPI-inflationen i Sverige till 12,3 procent och i maj till 9,7 procent vilket fortfarande är besvärande högt och lett till att Riksbanken vid tre tillfällen hittills i år höjt styrräntan med sammanlagt 1,25 procentenheter till 3,75 procent.

Höjda styrräntor och inflation som biter sig fast har även inneburit stigande korta och långa marknadsräntor. Det högre ränteläget har dock gynnat Alectas ränteinnehav som avkastat positivt under det första halvåret.

Ränteläget och inflationen har även stor betydelse för nuvärdet av nominella och reala åtaganden som ligger många år fram i tiden, såsom Alectas pensionsåtaganden. Den genomsnittliga diskonteringsräntan har sjunkit från 3,25 procent vid årets början till 3,16 procent vid periodens slut. Detta har bidragit till att de försäkringstekniska avsättningarna ökat med 7 miljarder kronor. Värdeförändringarna på tillgångar och skulder har sammantaget inneburit att Alectas finansiella ställning försvagats något under halvåret men befinner sig alltså på en hög nivå. Alectas solvensgrad uppgår till 209 procent. En hög solvensgrad och konsolideringsnivå är en förutsättning för att framgent kunna kompensera förmånsbestämda pensioner för inflationens negativa effekter, se vidare ovan under avsnittet Värdesäkrad pension och premierreduktioner.

Organisationsförändringar

Som framgått ovan, lämnade Magnus Billing posten som vd den 11 april och vice vd Katarina Thorslund tillträdde som tillförordnad vd.

I början av juni kommunicerades att styrelsen har utsett Peder Hasslev till ny vd för Alecta. Peder, som idag är vd för det statliga riskkapitalbolaget Saminvest AB och som har varit styrelseordförande i Danmarks största kommersiella pensionsförvaltare PFA Pension till och med den 1 juli, tillträder sin nya befattning den 1 september. Tidigare har han bland annat varit vice vd och kapitalförvaltningschef på AMF och aktiechef på SEB Asset Management. När Peder tillträder som vd slutar Ingrid Bonde som arbetande styrelseordförande och återgår till att vara ordförande i styrelsen.

Kapitalförvaltningschef Henrik Gade Jepsen, som tillträdde i december 2022, lämnade Alecta i mitten av juni av hälsoskäl. Rekrytering av ny kapitalförvaltningschef inleddes omgående. Kerim Kaskal kvarstår som tillförordnad kapitalförvaltningschef tills vidare.

Kommentar till moderbolagets och koncernens bokslut

Ulrika Hellmark, chef för verksamhetsutveckling, är från 1 januari 2023 ny ledamot i företagsledningen efter att ha varit adjungerad på samtliga möten i företagsledningen under 2022.

Väsentliga risker och osäkerhetsfaktorer

Under 2023 har osäkerheten och riskerna kopplade till Rysslands krig i Ukraina, hög inflation samt stigande räntor fortsatt. Konsekvenserna av detta har också börjats märkas exempelvis hos högt belånade fastighetsbolag med fallande tillgångspriser. Framtiden är fortsatt mycket oviss och osäker. Alecta simulerar dagligen konsekvenserna av instabilitet på de finansiella marknaderna med hjälp av dels ett internt stresstest, dels de regulatoriska kapitalkraven. Vid halvårsskiftet hade Alecta betryggande marginaler i båda testen och bedöms därmed klara även omfattande finansiell instabilitet. Konsekvenserna av olika stressade scenarier, som exempelvis kraftig stagflation och deflation, beräknades senast i Alectas ORSA (långsiktig risk- och solvensbedömning) som upprättades i slutet av 2022.

För mer information om Alectas risker och riskhantering hänvisas till Alectas års- och hållbarhetsredovisning 2022, sidorna 55 samt 73–74.

Regulatoriskt är det framför allt tre externa händelser som påverkar Alecta i dagsläget. För det första pågår fortsatt utvecklingen av den hållbarhetsrelaterade regleringen. Från den 1 januari 2023 gäller nya krav som innebär att omfattande hållbarhetsinformation (SFDR) om Alectas två produkter ska finnas

på hemsidan. I års- och hållbarhetsredovisningen för 2022 kan kunderna redan ta del av informationen som utgörs av vilka miljömässiga och sociala egenskaper som produkterna främjar, hur investeringarna är fördelade utifrån hållbarhetsnivå och om det finns investeringar som klassas som särskilt hållbara eller är förenliga med taxonomin. EU-institutionerna har vidare beslutat om ett nytt direktiv om hållbarhetsredovisning som innebär krav på en betydligt mer omfattande (CSRD). Redovisningen kommer att göras utifrån särskilda standarder som arbetas fram succesivt. Redovisningskraven implementeras etappvis och för Alectas del innebär det att redovisning enligt de nya kraven ska göras första gången 2026 för räkenskapsåret 2025.

För det andra inleds nu EU:s översyn av tjänstepensionsdirektivet IORP 2 där första steget är att EU:s tillsynsmyndighet för pension och försäkring, EIOPA, ska ta fram ett underlag. Under våren har EIOPA haft ett offentligt samråd där intressenter fått tillfälle att lämna synpunkter. Alecta har deltagit aktivt i Svensk Försäkrings arbete med att lyfta fram den svenska marknadens särdrag och synpunkter. De ändringar som görs i direktivet kommer sedan, genom en särskild process, att införas i lagen om tjänstepensionsföretag.

För det tredje är den nya förordningen DORA beslutad i början av året och ska vara implementerat januari 2025. Förordningen syftar till att skapa en enhetlig reglering på EU-nivå med krav på hantering av IT-risker och cybersäkerhet. Förordningen kommer att kompletteras med detaljerade underordnade rättsakter inom vissa områden.

Ekonomisk ställning och nyckeltal

Koncernen

EKONOMISK STÄLLNING, MSEK	30 juni 2023	30 juni 2022	31 dec 2022
	Kollektivt konsolideringskapital	406 126	416 977
Kapitalbas ¹⁾	632 980	590 486	625 762
Risikänsligt kapitalkrav ²⁾	218 823	198 572	213 897
Minimikapitalkrav ^{1) 3)}	24 155	22 364	22 187
NYCKELTAL			
Totalavkastning koncernen, procent ⁴⁾	4,7	-9,5	-7,9
Totalavkastning, premiebestämd försäkring, procent ⁵⁾	6,6	-12,7	-9,8
Totalavkastning, förmånsbestämd försäkring, procent ⁵⁾	4,3	-8,7	-7,4
Direktavkastning koncernen, procent	1,3	2,3	2,9
Förvaltningskostnadsprocent ⁶⁾	0,07	0,06	0,06
Förvaltningskostnadsprocent, premiebestämd försäkring ⁶⁾	0,05	0,04	0,04
Förvaltningskostnadsprocent, förmånsbestämd försäkring ⁶⁾	0,07	0,07	0,07
Kapitalförvaltningskostnadsprocent ⁷⁾	0,03	0,02	0,02
Kollektivt konsolideringsnivå, premiebestämd försäkring, procent ⁸⁾	100	100	100
Kollektivt konsolideringsnivå, förmånsbestämd försäkring, procent	175	185	172
Solvensgrad, procent	209	211	218

¹⁾ Uppgifterna avser moderbolaget och koncernen.

²⁾ Nyckeltalet är ett nytt krav från 2022 (enligt FFFS 2019:23) i och med att Alecta från 1 januari 2022 är ett ömsesidigt tjänstepensionsbolag enligt lagen (2019:742) om tjänstepensionsföretag.

³⁾ Till och med 2021 benämnd erforderlig solvensmarginal.

⁴⁾ Uppgifterna avser koncernen, förmåns- och premiebestämd ålderspension samt riskförsäkringar. Beräknad enligt Svensk Försäkrings rekommendation.

⁵⁾ Beräknad enligt Svensk Försäkrings rekommendation. Totalavkastning för premiebestämd försäkring avser portföljen som är Alectas ickevalsalternativ med placeringsinriktning 60 procent aktier.

⁶⁾ Beräknad som driftskostnader och skaderegleringskostnader i förhållande till genomsnittligt förvaltad kapital. Kostnaderna är baserade på 12 månaders rullande utfall.

⁷⁾ Beräknad som driftskostnader för kapitalförvaltningen i förhållande till genomsnittligt förvaltad kapital. Kostnaderna är baserade på 12 månaders rullande utfall.

⁸⁾ Över-/underskott fördelas månadsvis på de försäkrade varför den kollektiva konsolideringsnivån alltid är cirka 100 procent.

Totalavkastningstabell för placeringar, premiebestämd försäkring

PREMIEBESTÄMD FÖRSÄKRING (Alecta Optimal Pension)	Marknadsvärde		Marknadsvärde		Marknadsvärde		Totalavkastning i procent			
	2023-06-30		2022-06-30		2022-12-31		6 mån	6 mån	12 mån	5-årsgenom-
	MSEK	%	MSEK	%	MSEK	%	jan-juni 2023	jan-juni 2022	juli 2022 -juni 2023	snitt juli 2018 -juni 2023
Aktier	129 787	56,4	102 053	53,0	126 629	60,9	11,4	-20,9	19,3	12,1
Räntebärande placeringar	52 995	23,0	51 262	26,6	36 176	17,4	0,9	-7,2	-1,4	-1,2
Alternativa investeringar ¹⁾	47 515	20,6	39 108	20,3	45 108	21,7	-0,9	8,2	-0,5	6,2
Summa placeringar	230 297	100,0	192 423	100,0	207 913	100,0	6,6	-12,7	10,1	7,6

Alecta Optimal Pension har en högre andel aktier än övriga produkter. I tabellen ovan avses portföljen som är Alectas ickevalsalternativ med placeringsinriktning 60 procent aktier. Marknadsvärdet för den totala portföljen, det vill säga samtliga placeringsinriktningar, för Alecta Optimal Pension uppgår till 250,1 miljarder kronor (208,5).

Totalavkastningstabell för placeringar, förmånsbestämd försäkring

FÖRMÅNSBESTÄMD FÖRSÄKRING	Marknadsvärde		Marknadsvärde		Marknadsvärde		Totalavkastning i procent			
	2023-06-30		2022-06-30		2022-12-31		6 mån	6 mån	12 mån	5-årsgenom-
	MSEK	%	MSEK	%	MSEK	%	jan-juni 2023	jan-juni 2022	juli 2022 -juni 2023	snitt juli 2018 -juni 2023
Aktier	315 143	32,8	295 838	32,3	322 705	34,8	11,4	-20,9	19,3	12,1
Räntebärande placeringar	448 488	46,7	435 982	47,6	405 588	43,7	1,5	-5,4	-0,7	-0,5
Alternativa investeringar ¹⁾	195 929	20,4	184 144	20,1	199 057	21,5	-0,9	8,2	-0,5	6,2
Summa placeringar	959 559	100,0	915 965	100,0	927 351	100,0	4,3	-8,7	5,8	5,1

På grund av avrundning kan summeringar i tabellerna ovan avvika från totalerna.

Totalavkastningstabellerna är upprättade i enlighet med Svensk Försäkrings rekommendationer. Redovisningen och värderingen av placeringarna i totalavkastningstabellerna överensstämmer inte med redovisningsprinciperna som tillämpas i de finansiella rapporterna. Dessa skillnader redovisas endast i årsredovisningen, se not 45 Avstämning av totalavkastningstabell mot finansiella rapporter i Års- och hållbarhetsredovisning 2022.

¹⁾ I alternativa investeringar ingår fastigheter, infrastrukturinvesteringar, private equity och så kallad alternativa krediter som innehar högre marknadsrisk än traditionella räntebärande placeringar.

Resultaträkning för koncernen i sammandrag

MSEK	jan-juni 2023	jan-juni 2022
Premieinkomst ¹⁾	70 646	36 527
Kapitalavkastning, intäkter	28 317	59 908
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	33 433	3 377
Utbetalda försäkringsersättningar	-12 492	-12 062
Förändring i avsättning för oreglerade skador	-495	911
Förändring i andra försäkringstekniska ersättningar	-48 231	78 654
Återbäring och rabatter ¹⁾	-2 149	-
Driftskostnader	-307	-283
Kapitalavkastning, kostnader	-5 845	-6 555
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	-2 181	-175 670
Summa livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	60 698	-15 193
ICKE-TEKNISK REDOVISNING		
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	60 698	-15 193
Resultat före skatt	60 698	-15 193
Skatt på årets resultat	-1 213	794
ÅRETS RESULTAT	59 484	-14 400

¹⁾ Premieinkomst före återbäring och rabatter för jämförelseperioden uppgick till cirka 38 037 miljoner kronor. Återbäring och rabatter för jämförelseperioden uppgick till cirka 1 510 miljoner kronor. Alecta bruttoredovisar premieinkomst och återbäring och rabatter från december 2022.

Rapport över totalresultat för koncernen

MSEK	jan-juni 2023	jan-juni 2022
Periodens resultat	59 484	-14 400
Poster som senare kan omklassificeras till resultaträkningen:		
Valutakursdifferens	262	809
Övrigt totalresultat	262	809
Periodens totalresultat	59 746	-13 591

Balansräkning för koncernen i sammandrag

MSEK	Not	30 juni 2023	30 juni 2022	31 dec 2022
Immateriella tillgångar		–	60	20
Placeringsstillgångar	3, 4, 5	1 225 667	1 137 374	1 167 170
Fordringar	3	17 258	14 481	15 462
Andra tillgångar	3	4 095	4 196	3 684
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	3	3 656	2 907	4 085
Summa tillgångar		1 250 676	1 159 017	1 190 421
Eget kapital		632 980	590 546	625 782
Livförsäkringsavsättningar		564 733	520 888	516 503
Oreglerade skador		13 523	13 355	13 028
Andra avsättningar		2 289	2 649	2 336
Skulder avseende direktförsäkring	3	709	843	847
Derivat	3, 4	31 314	25 344	20 488
Övriga skulder	3	2 977	4 193	9 573
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	3	2 150	1 199	1 864
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1 250 676	1 159 017	1 190 421

Förändringar i eget kapital, koncernen

MSEK	jan–juni 2023	jan–juni 2022
Ingående eget kapital	625 782	619 412
Tilldelad återbäring		
<i>Pensionstillägg förmånsbestämd</i>	–2 674	–1 563
<i>Tilläggsbelopp premiebestämd</i>	–197	–225
<i>Fribrevsuppräknig</i>	–46 180	–10 284
<i>Premiereduktion</i>	–2 207	–2 385
Förändring värdesäkringsmedel		
<i>Kollektiv riskpremie ¹⁾</i>	–71	–67
Övriga förändringar ²⁾	–1 219	–751
Periodens resultat	59 484	–14 400
Övrigt totalresultat	262	809
Periodens totalresultat	59 746	–13 591
Utgående eget kapital	632 980	590 546

¹⁾ Premien för premiefrielseförsäkring och kollektiv slutbetalning är reducerad till följd av arbetsgivarnas ökade kostnader med anledning av de regler för samordning och beräkning av pensionsmedförande lön som parterna införde i ITP 2 under 2008.

²⁾ Övriga förändringar består främst av utbetalad återbäring i samband med utflytt av premiebestämda försäkringar.

Resultaträkning för moderbolaget i sammandrag

MSEK	jan-juni 2023	jan-juni 2022
TEKNISK REDOVISNING		
Premieinkomst ¹⁾	70 646	36 527
Kapitalavkastning, intäkter	28 108	59 641
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	33 371	60
Utbetalda försäkringsersättningar	-12 492	-12 062
Förändring i avsättningar för oreglerade skador	-495	911
Förändring i andra försäkringstekniska avsättningar	-48 231	78 654
Återbäring och rabatter ¹⁾	-2 149	-
Driftskostnader	-307	-283
Kapitalavkastning, kostnader	-5 861	-6 238
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	-1 141	-175 670
Livförsäkringsrörelsens tekniska resultat	61 450	-18 460
ICKE-TEKNISK REDOVISNING		
Resultat före skatt	61 450	-18 460
Skatt	-1 292	1 252
Periodens resultat	60 158	-17 208

¹⁾ Premieinkomst före återbäring och rabatter för jämförelseperioden uppgick till cirka 38 037 miljoner kronor. Återbäring och rabatter för jämförelseperioden uppgick till cirka 1 510 miljoner kronor. Alecta bruttoredovisar premieinkomst och återbäring och rabatter från december 2022.

Rapport över totalresultat för moderbolaget

MSEK	jan-juni 2023	jan-juni 2022
Periodens resultat	60 158	-17 208
Poster som senare kan omklassificeras till resultaträkningen		
Valutakursdifferens	-	-
Övrigt totalresultat	-	-
Periodens totalresultat	60 158	-17 208

Balansräkning för moderbolaget i sammandrag

MSEK	jan-juni 2023	jan-juni 2022	31 dec 2022
Immateriella tillgångar	-	60	20
Placeringstillgångar	1 213 497	1 123 868	1 152 599
Fordringar	16 852	14 011	16 035
Andra tillgångar	3 707	3 902	3 471
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	3 800	2 879	4 012
Summa tillgångar	1 237 856	1 144 720	1 176 138
Eget kapital	619 603	577 670	611 994
Livförsäkringsavsättningar	564 733	520 888	516 503
Oreglerade skador	13 523	13 355	13 028
Andra avsättningar	18	52	2
Skulder	38 237	31 933	33 145
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	1 741	821	1 466
Summa eget kapital, avsättningar och skulder	1 237 856	1 144 720	1 176 138

Noter

NOT 1 Redovisningsprinciper i koncernen och moderbolaget

Delårsrapporten avser perioden 1 januari–30 juni 2023 för Alecta Tjänstepension Ömsesidigt med organisationsnummer 502014-6865, inklusive koncern.

Delårsrapporten omfattar sidorna 1–18, delårsinformationen på sidorna 1–7 utgör således en integrerad del av denna finansiella rapport. Belopp är angivna i miljoner kronor om inget annat anges. På grund av avrundning kan summeringar avvika från totalerna.

Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernredovisningen och moderbolagets delårsrapport har upprättats i enlighet med lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om årsredovisning i försäkringsföretag och tjänstepensionsföretag (FFFS 2019:23), och dess ändringsföreskrifter. Vidare har Rådet för finansiell rapportering rekommenderat RFR 2 Redovisning för juridisk person tillämpats.

Vid upprättandet av såväl koncernredovisning som moderbolagets delårsrapport har så kallad lagbegränsad IFRS tillämpats, vilket innebär att internationella redovisningsstandarder tillämpas i den utsträckning det är möjligt enligt svensk lagstiftning på redovisnings- och beskattningsområdet.

Reglerna i standarden IAS 34 Delårsrapportering har följts vid upprättandet av denna delårsrapport.

Ändringar i redovisningsprinciper

Lagbegränsad IFRS tillämpades i koncernredovisningen från 31 december 2022. Övergången beskrivs i not 1 Redovisningsprinciper i års- och hållbarhetsredovisningen 2022. För delårsrapporten 2023 begränsas förändringen till att koncernens uppställningsform för resultat- och balansräkning ändrats något samt att kassaflödesanalys inte längre ingår. Eftersom övergången till lagbegränsad IFRS inte hade någon väsentlig påverkan på Alectas finansiella rapporter har inga jämförelsetal justerats.

Ändringar i befintliga standarder har inte haft någon väsentlig påverkan på rapporteringen. Redovisningsprinciper och beräkningsmetoder är i övrigt oförändrade jämfört med den senaste års- och hållbarhetsredovisningen.

Moderbolaget

Som framgått ovan tillämpas numera lagbegränsad IFRS även i koncernen vilket innebär att skillnaderna i tillämpade redovisningsprinciper mellan moderbolaget och koncernen minskat. De väsentliga skillnaderna är samma som vid upprättandet av den senaste års- och hållbarhetsredovisningen.

Noterna 3, 4 och 5 om finansiella tillgångar och skulder presenteras endast för koncernen. Någon större skillnad föreligger inte mellan moderbolaget och koncernen.

NOT 2 Närstående

Alecta betraktar följande juridiska och fysiska personer som närstående, enligt definitionen i IAS 24:

- Samtliga bolag inom Alectakoncernen
- Styrelseledamöter, företagsledning samt chefer för centrala funktioner
- Nära familjemedlemmar till styrelseledamöter, företagsledning samt chefer för centrala funktioner
- Svenskt Näringsliv, PTK och deras medlemsorganisationer/-förbund
- Intresseföretag och joint ventures.

En beskrivning av transaktioner med närstående finns i Alectas års- och hållbarhetsredovisning för 2022, not 49.

Alecta Tjänstepension Ömsesidigt tillhandahåller lokaler samt interna tjänster inom bland annat ekonomi, IT och HR till dotterbolaget Alecta Fastigheter AB. Transaktionerna uppgick till cirka 18 (12) miljoner kronor under första halvåret.

Alecta Tjänstepension Ömsesidigt har erhållit managementtjänster avseende direktägda fastigheter och indirekta investeringar från Alecta Fastigheter AB under det första halvåret uppgående till cirka 20 (18) miljoner kronor. Därutöver har Alecta Tjänstepension Ömsesidigt även erhållit fastighetsförvaltningstjänster från Alecta Fastigheter AB. Transaktionerna avseende fastighetsförvaltningstjänster uppgick till 11 (8) miljoner kronor under det första halvåret.

Inga väsentliga förändringar i avtal och relationer mellan Alecta och närstående har skett under perioden.

NOT 3 Kategorisering av finansiella tillgångar och skulder

Koncernen 2023-06-30	Finansiella tillgångar/ skulder värderade till verkligt värde via resultat- räkningen vid första redovisningstillfället	Finansiella tillgångar/ skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen via handel	Finansiella tillgångar och skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar					
Aktier och andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag	77 795	-	-	77 795	77 795
Lån till intresseföretag och gemensamt styrda företag	431	-	-	431	431
Aktier och andelar	600 281	-	-	600 281	600 281
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	474 468	-	-	474 468	474 468
Lån med säkerhet i fast egendom	6 365	-	-	6 365	6 365
Övriga lån	20 888	-	-	20 888	20 888
Derivat	-	4 161	-	4 161	4 161
Fordringar avseende direkt försäkring	-	-	1 140	1 140	1 140
Övriga fordringar	-	-	10 672	10 672	10 672
Kassa och bank	-	-	4 085	4 085	4 085
Upplupna ränte- och hyresintäkter	-	-	3 441	3 441	3 441
Summa	1 180 226	4 161	19 338	1 203 727	1 203 727
Finansiella skulder					
Skulder avseende direkt försäkring	-	-	14	14	14
Derivat	-	31 314	-	31 314	31 314
Övriga skulder	-	-	2 743	2 743	2 743
Övriga upplupna kostnader	-	-	1 409	1 409	1 409
Summa	-	31 314	4 166	35 480	35 480

Koncernen 2022-12-31	Finansiella tillgångar/ skulder värderade till verkligt värde via resultat- räkningen vid första redovisningstillfället	Finansiella tillgångar/ skulder värderade till verkligt värde via resultaträkningen via handel	Finansiella tillgångar och skulder värderade till upplupet anskaffningsvärde	Summa redovisat värde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar					
Aktier och andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag	80 066	-	-	80 066	80 066
Lån till intresseföretag och gemensamt styrda företag	430	-	-	430	430
Aktier och andelar	598 706	-	-	598 706	598 706
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	401 658	-	-	401 658	401 658
Lån med säkerhet i fast egendom	5 999	-	-	5 999	5 999
Övriga lån	23 116	-	-	23 116	23 116
Derivat	-	14 305	-	14 305	14 305
Fordringar avseende direkt försäkring	-	-	1 724	1 724	1 724
Övriga fordringar	-	-	8 550	8 550	8 550
Kassa och bank	-	-	3 672	3 672	3 672
Upplupna ränte- och hyresintäkter	-	-	3 948	3 948	3 948
Summa	1 109 975	14 305	17 894	1 142 174	1 142 174
Finansiella skulder					
Skulder avseende direkt försäkring	-	-	13	13	13
Derivat	-	20 488	-	20 488	20 488
Övriga skulder	-	-	9 494	9 494	9 494
Övriga upplupna kostnader	-	-	1 248	1 248	1 248
Summa	-	20 488	10 755	31 243	31 243

NOT 4 Värderingskategorier för finansiella instrument värderade till verkligt värde

I enlighet med upplysningskraven i IFRS 13 ska finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde kategoriseras i tre nivåer utifrån den värderingsteknik som använts. Värdering ska ske enligt den värderingsteknik som är lämplig under omständigheterna och användning av relevant observerbar information ska maximeras så långt det är möjligt. Syftet är att hitta den värderingsteknik som på bästa sätt uppskattar det pris som de finansiella tillgångarna eller skulderna kan säljas alternativt överlåtas till mellan marknadsaktörer under aktuella marknadsförhållanden.

De tre nivåerna av värderingskategorier är:

Nivå 1: Värdering med priser noterade på en aktiv marknad

En värdering till verkligt värde med priser noterade på en aktiv marknad används om noterade priser finns lätt och regelbundet tillgängliga och under förutsättning att dessa priser representerar verkliga och regelbundet förekommande marknadstransaktioner. Exempel på finansiella tillgångar som klassificeras i denna nivå är börsnoterade aktier, statsobligationer och svenska bostadsobligationer.

Priser för dessa finansiella tillgångar erhålls dagligen genom leverantörer av indexpriser som hämtas från respektive börs vilka i förekommande fall omvärderas till dagligt noterade valutakurser från prisleverantören WM Company.

Nivå 2: Värdering med stöd av observerbar information

För de finansiella tillgångar och skulder som saknar priser noterade på en aktiv marknad sker en värdering till verkligt värde baserad på så mycket tillgänglig marknadsinformation som möjligt. Exempel på marknadsinformation som används vid värdering är:

- Marknadsnoteringar av räntesatser, kreditspreadar och valutakurser
- Marknadsinformation om priser på liknande finansiella instrument
- Marknadsinformation om priser på nyligen genomförda transaktioner i samma eller liknande finansiella instrument

Exempel på finansiella tillgångar och skulder som klassificeras i denna nivå är räntebärande instrument i form av svenska och utländska företagsobligationer, strukturerade obligationer, clearade derivat och samtliga OTC-derivat i form av ränteswappar, valutaderivat och kreditderivat.

För räntebärande instrument används dagliga priser från de externa prisleverantörerna Refinitiv och Bloomberg. I enlighet med avtal har Alecta möjlighet att erhålla en genomlysning av leverantörens värderingsunderlag för att säkerställa kvalitén i lämnade priser.

För OTC-derivat fastställs verkligt värde dagligen i Alectas finanssystem i enlighet med marknadspraxis genom en nuvärdesberäkning av respektive derivats framtida kassaflöden i baserat på marknadsnoteringar avseende räntesatser, kreditspreadar och valutakurser.

Nivå 3: Värdering som inte baseras på observerbar information

För de finansiella tillgångar som värderats till verkligt värde utan tillgång till på marknaden observerbar information klassificeras i nivå 3. Här redovisas även finansiella tillgångar värderade till verkligt värde som kan vara baserade på viss observerbar information men där Alecta vanligtvis saknar möjlighet att genomföra en fullständig genomlysning av använd värderingsteknik.

Exempel på finansiella tillgångar i denna nivå är huvudsakligen finansiella instrument med fastigheter som underliggande tillgång men också av räntebärande placeringar och onoterade aktier och andelar. Verkligt värde för dessa tillgångar erhålls från externa prisleverantörer, fondförvaltare, motparter eller för fastighetsägande bolag efter det att underliggande fastigheter blivit föremål för en extern värdering.

Principer för omklassificering mellan nivåer

Finansiella tillgångar och skulder värderade till verkligt värde klassificeras till någon av dessa tre värderingskategorier i samband med förvärvet och behåller därefter normalt sin klassificering tills dessa är avyttrade. Under vissa förutsättningar kan dock en finansiell tillgång omklassificeras till en annan nivå efter förvärvstidpunkten. Följande principer gäller för sådan omklassificering:

Princip för omklassificering mellan nivå 1 och nivå 2

För omklassificering från nivå 1 till nivå 2 krävs att de finansiella instrumenten inte längre handlas på en aktiv marknad men att de finansiella instrumenten fortfarande kan värderas i enlighet med beskrivningen för nivå 2. På motsvarande sätt kan en omklassificering från nivå 2 till nivå 1 ske om finansiella instrument i nivå 2 blir föremål för notering på en aktiv marknad.

Under första halvåret 2023 har ingen flytt skett från nivå 1 till nivå 2 eller från nivå 2 till nivå 1. Under motsvarande period 2022 flyttades ett räntebärande instrument från nivå 1 till nivå 2 men inget från nivå 2 till nivå 1.

Princip för omklassificering mellan nivå 2 och nivå 3

En omklassificering från nivå 2 till nivå 3 blir aktuell om ett finansiellt instrument inte längre kan värderas till verkligt värde baserat på observerbar marknadsinformation. På motsvarande sätt kan finansiella instrument i nivå 3 bli föremål för flytt till nivå 2 om observerbar marknadsinformation blir tillgänglig och en extern prisleverantör kan utföra en värdering till verkligt värde baserat på denna information.

Hittills under 2023 har en räntebärande placering flyttats från nivå 2 till nivå 3 och en annan räntebärande placering flyttats från nivå 3 till nivå 2.

Under motsvarande period 2022 flyttades inget instrument från nivå 2 till nivå 3 eller från nivå 3 till nivå 2.

Princip för omklassificering mellan nivå 1 och 3

En omklassificering från nivå 1 till nivå 3 sker om ett finansiellt instrument avnoteras från en aktiv marknad och det saknas tillräcklig marknadsinformation som möjliggör en värdering i nivå 2. På motsvarande sätt kan en omklassificering från nivå 3 till nivå 1 ske om finansiella instrument i nivå 3 blir föremål för notering på en aktiv marknad.

Någon flytt från nivå 1 till nivå 3 eller från nivå 3 till nivå 1 har inte förekommit under vare sig första halvåret 2023 eller under motsvarande period 2022.

Känslighetsanalys avseende finansiella instrument i nivå 3

Enligt IFRS 13 ska en känslighetsanalys presenteras för de finansiella instrument som är värderade till verkligt värde enligt nivå 3. Känslighetsanalysen ska innehålla en förklarande beskrivning av hur känslig värderingen är för förändringar i den information som inte är observerbar.

Tillgångarna i nivå 3 består huvudsakligen av finansiella instrument med fastigheter som underliggande tillgång men också av en betydande andel räntebärande placeringar och onoterade aktier och andelar.

Då vi för dessa finansiella instrument saknar möjlighet till en fullständig genomlysning av vilken ej observerbar information som externa prisleverantörer, fondförvaltare, motparter eller fastighetsbolag har använt i sin värdering till verkligt värde så är en känslighetsanalys förenad med viss osäkerhet.

För fastighetsrelaterade investeringar, är det dock rimligt att anta att dessa påverkas av ungefär samma värdepåverkande faktorer som för direktägda fastigheter vilket är förändringar i driftsnetto och avkastningskrav medan de räntebärande placeringarna främst påverkas av ränte- och kreditrisk och onoterade aktier och riskkapitalinvesteringar av aktiemarknadsrisk.

I nedanstående tabell åskådliggörs de uppskattade effekterna på verkligt värde vid en ökning av avkastningskravet för fastigheter med 0,5 procentenheter, en räntehöjning om 1 procentenhet och en aktiekursnedgång om 10 procent.

Känslighetsanalys

Koncernen (MSEK)	Verkligt värde	Värdepåverkande faktor	Effekt på verkligt värde
Fastighetsrelaterade innehav	140 983	Avkastningskravsökning med 0,5 procentenheter	-14 840
Ränterelaterade innehav	65 265	Räntehöjning med 1 procentenhet	-1 243
Aktierelaterade innehav	67 795	Aktiekursnedgång 10 procent	-6 779
Totalt nivå 3	274 043		-22 862

NOT 4 Värderingskategorier för finansiella instrument värderade till verkligt värde, forts.

Koncernen	Verkligt värde för finansiella instrument 2023-06-30			Redovisat värde 2023-06-30
	Värdering med priser noterade på en aktiv marknad Nivå 1	Värdering med stöd av observerbar information Nivå 2	Värdering som inte baseras på observerbar information Nivå 3	
Tillgångar				
Aktier och andelar	491 334	-	108 947	600 281
Aktier och andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag	-	-	77 795	77 795
Lån till intresseföretag och gemensamt styrda företag	-	-	431	431
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	227 250	187 599	59 619	474 468
Lån med säkerhet i fast egendom	-	-	6 365	6 365
Övriga lån	-	-	20 888	20 888
Derivat	-	4 161	-	4 161
Summa tillgångar	718 584	191 760	274 045	1 184 389
Skulder				
Derivat	-	31 314	-	31 314
Summa skulder	-	31 314	-	31 314

Koncernen	Verkligt värde för finansiella instrument 2022-12-31			Redovisat värde 2022-12-31
	Värdering med priser noterade på en aktiv marknad Nivå 1	Värdering med stöd av observerbar information Nivå 2	Värdering som inte baseras på observerbar information Nivå 3	
Tillgångar				
Aktier och andelar	496 892	-	101 815	598 706
Aktier och andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag	-	-	80 066	80 066
Lån till intresseföretag och gemensamt styrda företag	-	-	430	430
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	186 313	161 180	54 165	401 658
Lån med säkerhet i fast egendom	-	-	5 999	5 999
Övriga lån	-	-	23 116	23 116
Derivat	-	14 305	-	14 305
Summa tillgångar	683 205	175 485	265 591	1 124 280
Skulder				
Derivat	-	20 488	-	20 488
Summa skulder	-	20 488	-	20 488

NOT 5 Upplysningar om finansiella instrument värderade till verkligt värde baserade på nivå 3¹⁾

Koncernen	Verkligt värde 2023-06-30						Summa
	Aktier och andelar	Aktier och andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag	Lån i intresseföretag och gemensamt styrda företag	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Lån med säkerhet i fast egendom	Övriga lån	
Ingående balans 2023-01-01	101 815	80 066	430	54 165	5 999	23 116	265 591
Köp	4 216	2 416	1	5 821	423	1 485	14 362
Försäljning	-1 457	-	-	-2 664	-383	-4 172	-8 675
Vinster och förluster	4 372	-4 688	-	2 442	325	458	2 910
<i>Realiserade vinster/förluster, sålt hela innehavet</i>	-21	-	-	0	-	-	-21
<i>Realiserade vinster/förluster, sålt en del av innehavet</i>	15	-	-	167	-	385	566
<i>Orealiserade vinster/förluster</i>	-65	-5 080	-	32	260	-242	-5 095
<i>Orealiserade valutaeffekter</i>	4 444	392	-	2 243	65	316	7 460
Flytt från nivå 3	-	-	-	-639	-	-	-639
Flytt till nivå 3	-	-	-	494	-	-	494
Utgående balans 2023-06-30	108 947	77 795	431	59 619	6 365	20 888	274 043

Koncernen	Verkligt värde 2022-12-31						Summa
	Aktier och andelar	Aktier och andelar i intresseföretag och gemensamt styrda företag	Lån i intresseföretag och gemensamt styrda företag	Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Lån med säkerhet i fast egendom	Övriga lån	
Ingående balans 2022-01-01²⁾	68 772	69 006	402	32 711	4 627	17 921	193 439
Köp	24 560	10 489	28	19 931	4 972	12 417	72 397
Försäljning	-7 323	-613	-	-3 428	-3 414	-8 609	-23 387
Vinster och förluster	15 806	1 184	-	783	-186	1 387	18 974
<i>Realiserade vinster/förluster, sålt hela innehavet</i>	-	-	-	1	6	13	20
<i>Realiserade vinster/förluster, sålt en del av innehavet</i>	4 244	0	-	238	113	622	5 217
<i>Orealiserade vinster/förluster</i>	4 450	-110	-	-2 481	-297	-174	1 388
<i>Orealiserade valutaeffekter</i>	7 112	1 294	-	3 025	-8	926	12 349
Flytt från nivå 3	-	-	-	4 168	-	-	4 168
Utgående balans 2022-12-31	101 815	80 066	430	54 165	5 999	23 116	265 591

¹⁾ Definition av nivå 3 framgår av not 4 Värderingskategorier för finansiella instrument värderade till verkligt värde.

²⁾ I och med övergången till IFRS 9 har tillgångar uppgående till 1 897 miljoner kronor, i ingående balans 2022, omklassificerats från värdering till upplupet anskaffningsvärde till verkligt värde. Dock är värdet oförändrat vid värderingen till verkligt värde.

Stockholm dag som framgår av min elektroniska underskrift.

Katarina Thorslund
Tillförordnad verkställande direktör

Delårsrapporten har inte varit föremål för granskning av bolagets revisorer.

Ordlista

Diskonteringsränta

Den ränta som används för att beräkna nuvärdet av framtida in- och utbetalningar.

Finansiell ställning

Förhållandet mellan tillgångar och skulder där de centrala nyckeltalen för Alecta utgörs av kollektiv konsolideringsnivå och solvensgrad.

Fribrevsuppräknig

Återbäringstilldelning genom höjning av den pensionsrätt som intjänats före pensionsåldern. Uppräkning sker framför allt för att kompensera för inflation.

Fördelad återbäring

Överskott som fördelats
– försäkringstagarna i form av framtida sänkning av premien
– de försäkrade i form av framtida höjning av försäkringsförmånen
– för kostnadstäckning inom ITP-planen. För dessa medel har kollektivavtalsparterna givits rätt att anvisa användning.
Fördelad återbäring är inte formellt garanterad.

Fördelningsbara tillgångar

Tillgångarnas totala marknadsvärde efter avdrag för finansiella skulder och särskilda värdesäkringsmedel.

Förmånsbestämd försäkring (ITP 2)

Förmånsbestämd pension innebär att man på förhand bestämmer hur stor pensionen ska bli, till exempel att den ska vara ett visst belopp eller en viss procent av slutlönen.

Försäkrad

Den person som omfattas av försäkringen.

Försäkringsavtal

Ett kontrakt mellan försäkringsgivare och försäkringstagare som innehåller en betydande försäkringsrisk.

Försäkringstagare

Den som har ingått försäkringsavtal med ett försäkringsbolag.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar (FTA) är kapitalvärdet av försäkringsbolagets garanterade åtaganden till försäkringstagare och försäkrade. FTA utgörs av livförsäkringsavsättning och avsättning för oreglerade skador.

Förvalsalternativ

I en premiebestämd plan där den anställda inte gjort något aktivt val av försäkringsbolag blir den anställda automatiskt kund hos det försäkringsbolag som blivit utsett till ickevalsalternativ i upphandlingen av förvaltningen av planen.

Förvalt kapital

Beräknas som eget kapital, livförsäkringsavsättning och oreglerade skador, enligt balansräkningen.

Förvaltningskostnadsprocent

Driftskostnader i försäkringsrörelsen (anskaffnings- och administrationskostnader) och skaderegleringskostnader i förhållande till genomsnittligt förvalt kapital. Nyckeltalet beräknas totalt och för premie- respektive förmånsbestämd försäkring.

Kapitalbas

Försäkringsbolaget ska ha ett tillräckligt stort kapital, beräknat som kapitalbas, för att kunna täcka eventuella framtida oförutsedda förluster. Kapitalbasen utgörs av skillnaden mellan bolagets tillgångar, minskade med immateriella tillgångar och finansiella skulder, och de försäkringstekniska avsättningarna.

Kapitalförvaltningskostnadsprocent

Driftskostnader i kapitalförvaltningen i förhållande till genomsnittligt förvalt kapital.

Kapitalvärde

Det beräknade nuvärdet av framtida betalningsströmmar.

Kollektiv konsolideringsnivå

Fördelningsbara tillgångar i förhållande till försäkringsåtagandena till försäkringstagare och försäkrade (både garanterade åtaganden och fördelad återbäring).

Kollektivt konsolideringskapital

Skillnaden mellan de fördelningsbara tillgångarna, värderade till marknadsvärde, och försäkringsåtagandena (både garanterade åtaganden och fördelad återbäring) till försäkringstagare och försäkrade.

Nuvärde

Dagens värde av betalningsströmmar som sker i framtiden.

Pensionstillägg

Återbäring som de försäkrade får utöver den garanterade förmånsbestämda pensionen. Pensionstillägg kan enligt de försäkringstekniska riktlinjerna högst motsvara ökningen av konsumentprisindex för aktuellt år, räknat från det att den försäkrades pension började betalas ut. Pensionstillägget beslutas årligen av styrelsen och tilldelas i samband med utbetalningen

Placeringar

De i balansräkningen marknadsvärderade placeringstillgångarna, kassa och bank samt övriga tillgångar och skulder som är relaterade till placeringstillgångarna (exempelvis upplupna ränteutbetalningar).

Placeringstillgångar

Marknadsvärderade tillgångar i balansräkningen som har karaktären av kapitalplacering, bland annat räntebärande värdepapper, aktier och fastigheter.

Premiebefrielseförsäkring

En del i ITP-planens kollektiva riskförsäkring som innebär att arbetsgivaren blir befriad från premiebetalning om en försäkrad drabbas av arbetsoförmåga. Premier till ITP-planens försäkringar betalas i det fallet från premiebefrielseförsäkringen och redovisas som en försäkringsersättning.

Premiebestämd försäkring

Premiebestämd pension innebär att premiens storlek är bestämd på förhand. Den kan exempelvis vara en viss procent av lönen eller ett visst belopp. Storleken på pensionen beror på hur stort pensionskapitalet är när man går i pension.

Premiereduktion

Sänkning av premien genom fördelning eller tilldelning av återbäring.

Risikförsäkring

Försäkring där premien i sin helhet avser att täcka riskkostnaderna. Inget sparmoment förekommer i denna typ av försäkring.

Solvensgrad

Totala marknadsvärderade tillgångar, minskade med immateriella tillgångar och finansiella skulder, i förhållande till de garanterade åtagandena.

Solvensmarginal

Erforderlig solvensmarginal är ett minimikrav för kapitalbasens storlek. Solvensmarginalen uppgår till drygt fyra procent av försäkringstekniska avsättningar.

Tilldelad återbäring

Överskott som tilldelats
– försäkringstagarna i form av sänkning av premien
– de försäkrade i form av höjd garanterad försäkringsförmån eller utbetalt tilläggsbelopp/pensionstillägg
– för kostnadstäckning inom ITP-planen. Beslut om slutlig användning fattas av Alectas styrelse, förutsatt att den enhälligt finner att anvisad användning är i enlighet med Alectas intressen som försäkringsbolag.
Tilldelad återbäring är formellt garanterad.

Tilläggsbelopp

Återbäring som de försäkrade får utöver den garanterade premiebestämda pensionen.

Tjänstegrupplivförsäkring (TGL)

En livförsäkring som ger de efterlevande ett bestämt belopp om den försäkrade skulle avlida före pensioneringen. Enligt kollektivavtalet är arbetsgivaren skyldig att teckna försäkringen för sina anställda.

Totalavkastning

Placeringarnas avkastning, justerad för kassaflöden, uttryckt i procent. Beräknas enligt Svensk Försäkrings rekommendation.

Trygghet växer när den delas

Alecta är förvaltare av tjänstepension sedan 1917. Vårt uppdrag är att ge kollektivavtalade tjänstepensioner så stort värde som möjligt för både våra företags- och privatkunder. Det gör vi genom god avkastning, bra kundservice och låga kostnader. Vi förvaltar drygt 1 200 miljarder kronor åt våra ägare som är 2,8 miljoner privatkunder och 35 000 företagskunder.